

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та управління бізнесом

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК02 Інтернет-технології в бізнесі

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність **075 Маркетинг**
Освітня програма **Маркетинг**
Факультет **документальних комунікацій, менеджменту, технологій
та фізики**

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Інтернет-технології в бізнесі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 075 Маркетинг, освітньо-професійною програмою «Маркетинг».

Мова навчання: українська.

Розробники: Стрільчук Р. М., доцент кафедри економіки та управління бізнесом,
к. е. н.

Хомич С. В., доцент кафедри економіки та управління бізнесом,
к. е. н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління бізнесом

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ / Дейнега І. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету ДКМТФ

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ / Савченко О. Р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	<i>Вибіркова</i>	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>075 «Маркетинг»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
		Семестр	
Індивідуальне завдання		2-й	2-й
		Лекції	
		14 год.	4 год.
	Практичні		
Загальна кількість годин – 90	Освітній рівень: <i>магістр</i>	Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4		-	
		Вид контролю: залік	Вид контролю: залік
Передумови для вивчення дисципліни: «Маркетингова політика розподілу»			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: викладання навчальної дисципліни «Інтернет технології в бізнесі» є формування у здобувачів вищої освіти основних теоретичних положень щодо використання інструментів Інтернет-середовища в бізнесі. Дисципліна містить матеріал, що досліджує сучасний стан справ в області створення і застосування Інтернет-технологій, а також перспектив їх розвитку.

Завдання:

- отримання знань про понятійний апарат Інтернет-технологій в бізнесі;
- дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку інформаційних технологій в бізнесі, організація та проведення інформаційної діяльності на будь-якому економічному об'єкті (як інформаційної, так і неінформаційної сфери);
- практичних навичок створення Інтернет-ресурсу сучасними системами керування контентом, організації інформаційної безпеки Інтернет-ресурсів, використання Інтернет-технологій у професійної діяльності.

Предмет дисципліни – комплекс методів та інструментальних засобів Інтернет-технологій в економічних та організаційно-управлінських відносинах економічних суб'єктів для забезпечення успішного ведення бізнесу.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг та освітньо-професійної програми «Маркетинг» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

3. Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Р 2. Вміти адаптовувати і застосовувати нові досягнення в теорії та практиці маркетингу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта;

Р 3. Планувати і здійснювати власні дослідження у сфері маркетингу, аналізувати його результати і обґрунтовувати ухвалення ефективних маркетингових рішень в умовах невизначеності;

Р 6. Вміти підвищувати ефективність маркетингової діяльності ринкового суб'єкта на різних рівнях управління, розробляти проекти у сфері маркетингу та управляти ними;

Р 15. Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи Інтернет-технологій

Загальні відомості, визначення, огляд процесу становлення Інтернет. Відмінності ведення бізнесу в Інтернет від традиційного. Особливості вітчизняного сегмента Інтернет. Перспективи розвитку електронного бізнесу в Україні.

Архітектура технології клієнт-сервер в Інтернеті (Web-сервер, Web-клієнт). Архітектура Інтернет. Система адресації в Інтернет. Провайдери Інтернет. Протоколи TCP/IP. Огляд основних протоколів Інтернет. Сучасні способи підключення до Інтернет. Типові сервіси Інтернет. World Wide Web. Доступ до файлових архівів. Електронна пошта. Телеконференції та списки розсилки. Telnet. Пошук інформації в Інтернеті.

Тема 2. Технології створення корпоративних Інтернет-рішень

Архітектура сучасних корпоративних додатків. Технології і стандарти. Клієнтські технології. Код, що інтерпретується броузером, скриптові мови. Java-аплети. Елементи керування ActiveX. Додатки Macromedia Flash Player. Серверні технології.

Класифікація програмного забезпечення, призначеного для створення корпоративних Інтернет-рішень. Засоби керування інформаційним наповненням. Засоби створення порталів. Засоби створення додатків для електронної комерції.

Тема 3. Проектування Інтернет-ресурсу

Основні типи Інтернет-ресурсів. Інтернет-технології для бізнесу. Поняття проекту Інтернет-ресурсу та зміст його етапів. Визначення мети створення

Інтернет-ресурсу. Структура проекту. Встановлення джерел фінансування майбутнього ресурсу. Вимоги до інформаційного наповнення ресурсу. Принципи організації інформаційного контенту. Поняття контенту. Контент, його відмінність від літературного тексту. Логічні коло (контент і текст). Рекламний текст. Заголовки. Визначення ключових слів, мета-тегів.

Методика розміщення інформації на сторінках, читабельність, персоналізація. Вимоги до дизайну ресурсу. Логічна та фізична структура ресурсу. Основні елементи Web-сторінок. Оцінка зручності навігації. Типові підходи до організації процесу створення Інтернет-ресурсу. Статичний та динамічний контент, баланс статичного і динамічного контенту для Web-представництва. Наповнення головної сторінки змістом. Тестування ресурсу. Розміщення та підтримка ресурсу в Інтернет. Документування Інтернет-проекту.

Тема 4. Засоби управління контентом Інтернет-ресурсів

Сучасні засоби управління контентом (Content Management Systems - CMS). Основні вимоги до засобів управління інформаційним контентом. Переваги використання засобів інформаційним контентом. Функції CMS. Відмітні риси засобів управління інформаційним контентом.

Управління інфраструктурою і інформаційним змістом сайту. Архітектура та елементи системи керування контентом. Огляд сучасних систем управління контентом, систем керування структурою, мов програмування, спеціалізованих текстових редакторів, програм обробки графіки.

Тема 5. Просування Інтернет-ресурсу

Підтримка Інтернет-ресурсу. Оновлення інформації і створення нових розділів. Інструменти роботи з аудиторією Інтернет-ресурсу. Поняття рекламної кампанії в Інтернет. Види засобів розповсюдження рекламної інформації в Інтернет. Підходи до оптимізації процесу просування сайту в Інтернет. Критерії вибору рекламних майданчиків. Реєстрація у пошукових системах та каталогах. Обмін посиланнями. Поняття банерної реклами. Діяльність служб банерного обміну. Види та стандарти рекламних банерів. Технологія створення рекламних банерів. Переваги та недоліки банерної реклами. Підвищення ефективності банерної реклами. Використання в рекламних цілях дощок оголошень, електронної пошти, контекстної реклами, текстової реклами, конференцій.

Методи, що направлені на збільшення популярності Інтернет-ресурсу. Методи утримання відвідувачів. Методи створення постійної аудиторії.

Огляд пошукових машин і способів їх роботи. Анонсування в пошукових системах та пошукова оптимізація. Поняття та цілі пошукової оптимізації. Методи пошукової оптимізації. Збільшення релевантності Інтернет-ресурсу. Аналіз структури Інтернет-ресурсу з урахуванням характеристик машин пошуку.

Тема 6. Оцінка економічної ефективності Інтернет-ресурсів

Економічна ефективність Інтернет-ресурсу. Витрати на Інтернет-ресурс: одноразові й експлуатаційні. Прибуток від Інтернет-ресурсу. Маркетингові параметри ефективності. Оцінювання впровадження реклами на Інтернет-ресурсі.

Тема 7. Технології захисту Інтернет-ресурсів

Безпека електронного бізнесу. Комп'ютерні інциденти в Інтернет: технології виявлення, контролю і запобігання; збитки та способи їх зниження. Засоби захисту інформації в Інтернет: брандмауери, система вікон персонального мережного екрану, фільтрація IP-трафіку тощо. Ліцензування та сертифікація, нормативно-правові засади та стандарти захисту інформації в Інтернет.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	в тому числі			Всього	в тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Основи Інтернет-технологій	10	2	2	6	12	2	—	10
Тема 2. Технології створення корпоративних Інтернет-рішень	12	2	2	8	10	—	—	10
Тема 3. Проектування Інтернет-ресурсу	14	2	2	10	14	—	2	12
Тема 4 Засоби управління контентом Інтернет-ресурсів	12	2	2	8	12	—	2	10
Тема 5. Просування Інтернет-ресурсу	14	2	4	8	16	—	2	14
Тема 6. Оцінка економічної ефективності Інтернет-ресурсів	16	2	2	12	14	2	—	12
Тема 7. Технології захисту Інтернет-ресурсів	12	2	2	8	12	—	—	12
<i>Усього годин</i>	90	14	16	60	90	4	6	80

6. Теми практичних занять

№ з/п	Мод.	Назва теми	Кількість годин	
			Денна ф.	Заочна ф.
1	I	Основи Інтернет-технологій	2	—
2		Технології створення корпоративних Інтернет-рішень	2	—
3		Проектування Інтернет-ресурсу	2	2
4		Засоби управління контентом Інтернет-ресурсів	2	2
5		Просування Інтернет-ресурсу	4	2
6		Оцінка економічної ефективності Інтернет-ресурсів	2	—

7		Технології захисту Інтернет-ресурсів	2	—
Всього			16	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Мод.	Назва теми	Кількість годин	
			Денна ф.	Заочна ф.
1	І	Поняття брендингу	6	10
2		Брендинг в системі стратегічного управління організацією: створення і позиціонування бренду	8	10
3		Управління портфелем брендів	10	12
4		Інтернет-брендинг	8	10
5		Інтегровані бренд-комунікації	8	14
6		Капіталізація брендів	12	12
7		Охорона і захист брендів	8	12
Всього			60	80

8. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (мультимедійні);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

9. Методи контролю

МО2 – усне та письмове опитування;

МО4 – тестування;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО10-залік.

10. Засоби діагностики результатів навчання

-залік;

-реферати, есе;

-презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

11. Критерії оцінювання результатів навчання.

Головною передбаченою формою підсумкового контролю є залік. Курс орієнтований на бальну систему оцінки. Мінімальний пороговий рівень оцінки – 60 балів. Максимальна кількість балів становить 100, що розподілені за видами

робіт наступним чином:

Критерії оцінювання результатів навчання

№ з/п	Вид роботи	Кількість балів	Розрахунок	Максимальна сума балів
Поточна робота				
1	Активна робота під час лекційних занять	3,0	$3,0 \cdot 7 = 21$	21
2	Активна робота під час практичних занять	6,0	$6,0 \cdot 8 = 48$	48
3	Модульна контрольна робота	31,0	$31,0 \cdot 1 = 31$	31
Всього				100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
9	9	9	9	15	9	9	
Модульний контроль-31							100

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни “Інтернет-технології в бізнесі” включає:

- опорний конспект лекцій на паперовому носії;
- опорний конспект лекцій на електронному носії;

- друковані роздаткові матеріали;
- завдання та методичні вказівки до вивчення курсу.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте історію розвитку та становлення Інтернет-технологій.
2. Визначте відмінності ведення бізнесу в Інтернет від традиційного.
3. Визначте особливості вітчизняного сегмента Інтернет.
4. Охарактеризуйте перспективи розвитку електронного бізнесу в Україні.
5. Поясніть зміст архітектури технології клієнт-сервер в Інтернеті (Web-сервер, Web-клієнт).
6. Визначте основні технології і стандарти.
7. Охарактеризуйте клієнтські технології.
8. Обґрунтуйте доцільність застосування коду, що інтерпретується броузером, скриптових мов.
9. Визначте зміст і цілі програми Java-апплет.
10. Поясніть, в чому полягає зміст елементів керування ActiveX.
11. Ідентифікуйте зміст і призначення додатків Macromedia Flash Player.
12. Охарактеризуйте суть і цілі застосування серверних технологій.
13. Назвіть види програмного забезпечення, призначеного для створення корпоративних Інтернет-рішень.
14. Сутність та особливості засобів керування інформаційним наповненням.
15. Перелічіть та дайте характеристику засобам створення порталів.
16. Поясніть зміст засобів створення додатків для електронної комерції.
17. Охарактеризуйте основні типи Інтернет-ресурсів.
18. Визначте причини і можливості Інтернет-технології для бізнесу.
19. Розкрийте зміст поняття «проект Інтернет-ресурсу» та зміст його етапів.
20. Визначте цілі створення Інтернет-ресурсу.
21. Охарактеризуйте структуру проекту, встановлення джерел фінансування майбутнього ресурсу.
22. Визначте сутність вимог до інформаційного наповнення ресурсу.
23. Розкрийте зміст принципів організації інформаційного контенту.
24. Поясніть роль контенту.
25. Охарактеризуйте механізм формування контенту, його відмінність від літературного тексту.
26. Визначте методику розміщення інформації на сторінках, читабельність, персоналізація.
27. Охарактеризуйте вимоги до дизайну ресурсу.
28. Розкрийте зміст типових підходів до організації процесу створення Інтернет-ресурсу.
29. Охарактеризуйте процес розміщення та підтримки ресурсу в Інтернет.
30. Розкрийте зміст сучасних засобів управління контентом (Content Management Systems - CMS).
31. Охарактеризуйте процедури оновлення інформації і створення нових розділів.
32. Визначте види засобів розповсюдження рекламної інформації в Інтернет.

33. Розкрийте зміст підходів до оптимізації процесу просування сайту в Інтернет.
34. Поясніть зміст і призначення банерної реклами, її переваги та недоліки.
35. Розкрийте технологію створення рекламних банерів.
36. Охарактеризуйте методи, що направлені на збільшення популярності Інтернет-ресурсу.
37. Охарактеризуйте методи, що направлені на утримання відвідувачів.
38. Охарактеризуйте методи, що направлені на створення постійної аудиторії.
39. Розкрийте зміст поняття та цілі пошукової оптимізації.
40. Поясніть суть та підходи до оцінювання економічної ефективності Інтернет-ресурсу.
41. Поясніть суть та підходи до оцінювання маркетингових параметрів ефективності Інтернет-ресурсу.
42. Розкрийте суть та основні підходи до оцінювання впровадження реклами на Інтернет-ресурсі.
43. Поясніть основні підходи формування безпеки електронного бізнесу.
44. Розкрийте зміст комп'ютерних інцидентів в Інтернет: технології виявлення, контролю і запобігання; збитки та способи їх зниження.
45. Поясніть дію засобів захисту інформації в Інтернет: брандмауери, система вікон персонального мережного екрану, фільтрація IP-трафіку тощо.
46. Розкрийте суть ліцензування та сертифікації захисту інформації в Інтернет.
47. Охарактеризуйте нормативно-правові засади та стандарти захисту інформації в Інтернет.

15. Рекомендована література

Базова

1. Антоненко В. М. Сучасні інформаційні системи і технології : навч. посіб. / В. М. Антоненко, Ю. В. Рогушина. – Київ : КСУ МГІ, 2005. – 131 с.
2. Имери В. Как сделать бизнес в Internet. К.: Диалектика 1998. 464 с.
3. Информационные технологии в Украине : URL: <http://www.itinua.com>
4. Кравець Р. Б., Серов Ю. О., Марковець О. В. Інформаційні технології організації бізнесу : навчальний посібник. Львів, 2013. 228 с
5. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Інтернет-технології в туристичному менеджменті: підруч. Київ, 2008. С. 481-484.
6. Робин Н., Греди К.-Л. Эффективный Web-сайт: разработка, дизайн, маркетинг. - М.: Технический бестселлер, 2005. 560 с.
7. Оксанич А. П. Інформаційні системи і технології маркетингу. Київ, 2008. 318 с.
8. Пінчук Н. С., Галузинський Г. П., Орленко Н. С. Інформаційні системи і технології в маркетингу: навч. посіб. URL: <https://cutt.ly/dI4YgKA>
9. Томашевський О. М. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів : навч. посіб. / О. М. Томашевський, Г. Г. Цегелик, М. Б. Вітер, В. І. Дубук. – Київ : Центр учб. л-ри, 2012. – 296 с.
10. Щедрина О.І., Агутін М.М. Інтернет-технології в бізнесі: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2012. 303 с.
11. HTML та CSS довідник : URL: <http://htmlbook.ru>

Допоміжна

1. Ананьєв О.М., Білик В.М., Гончарук Я.А. Інформаційні системи і технології в комерційній діяльності : підручник. Львів, 2006. 584 с.
2. Карпенко С.Г., Попов В.В., Тарнавський Ю.А., Шпортюк Г.А. Інформаційні системи і технології : навч. посіб. Київ, 2004. 192 с.
3. Косинський В. І., Швець О. Ф. Сучасні інформаційні технології : навч. посіб. Київ, 2011. 318 с.
4. Кравець Р. Б., Серов Ю. О., Марковець О. В. Інформаційні технології організації бізнесу : навч. посіб. Львів, 2013. 228 с.
5. Павлиш В. А., Гліненко Л. К. Основи інформаційних технологій і систем : навчальний посібник. Львів, 2013. 500 с.
6. Плескач В. Л., Затонацька Т. Г. Інформаційні системи і технології на підприємствах : підручник. Київ, 2011. 718 с.
7. Пономаренко В.С., Золотарьова І.О., Бутова Р.К. Інформаційні системи в сучасному бізнесі. Харків, 2011. 484 с.
8. Сиротинська А.П., Лазаришина І.Д. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу : навч. посіб. Київ, 2008. 264 с.
9. Томашевский О. М. Інформаційні технології та моделювання бізнеспроцесів : навчальний посібник. Київ, 2012. 296 с.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
2. VIPRESHEBNIK. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/>.
3. Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/21875/>.
4. OSVITA.UA. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/.
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.buziness.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.

Робоча програма _____ Інтернет-технології в бізнесі _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2022_-2023_
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____ Інтернет-технології в бізнесі _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2023_-2024_
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____ Інтернет-технології в бізнесі _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2024_-2025_
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____ Інтернет-технології в бізнесі _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 2025_-2026_
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)